

A rongyos gavallér

Jánoska szegényes foltozott ruhájában lesütött szemekkel járta a gimnázium folyosóit. Nem igen vegyült társai közé, mert érezte, hogy nem szeretik, sőt a durvábbak nem egyszer csúfolják. „Eredj te rongyos!” — kiáltják mindjárt feleje, ha félénk tekintetéből a közeledés vágya sugárzik. De nemcsak társaitól, hanem tanárai szigorú feddő tekintetétől is megremegett. Hiába tanult szorgalmasan, ha felett a feléje forduló gúnyos tekintetektől torkán akadt a azó. Az utolsó padban egyedül ült, mint a legrosszabb tanuló. Tanárai már nem törődtek vele, hirhadt rossz diák lett, aki dacos hallgatással fogadja a dorgáló szót.

Egyszer három napig nem jött el az iskolába. Negyedik napon megjelent ismét. Jánoska szomorú szeme még bánatosabb volt mint eddig, de senki sem törődött ezzel. A fiúk szeme hidegen sükkelt végig Jánoska vadonatúj fekete ruháján és kicsiny fekete nyakkendőjén.

Az első óra után az osztályfőnök magához inlette Jánoskát.

— Miért nem jöttél iskolába?

— Meghalt az én jó anyukám, — felelte elcsukló hangon Jánoska és szeme könnytől csillogott.

— Kis fiam, ne sírj, gyere ide hozzám, — és megindultan törölgette a tanár úr legrosszabb diákja szemét.

Az osztály „rongyos gavallér”-ja (így hívták szépen vasalt, de foltos ruhája miatt) meglepetten állt tanára előtt. Körülötte társai, köztük nem egy vele sírt. A szigorú osztályfőnök magához szorította a kis árva fejét, az osztály legjobb tanulója, Tapolcay Dénes pedig melléje lépett és így szólt Jánoska kezét megfogva:

— Ne sírj, látod nekem apukám halt meg nem rég.

Jánoska régi félénkségével nézett szét, de mindenhol csak csillogó szemek néztek rá. Szeretet fénye ragyogtatta meg a fiúk tekintetét, ettől aztán nagy meglepetést érzett Jánoska a szíve körül. Egyszeriben megjött elvesztett bátorsága és bátran csendgett a hangja amikor tanárja felé fordult.

— Köszönöm a tanár úr és osztálytársaim szeretetét. Érzem anyukám elvesztett szeretetét pótolni ha nem is tudja, de nagyon boldoggá tesz.

Anyukám emlékére ígérem itt, hogy méltó leszek rá.

A tanár úr homlokán csókolta Jánoskát. Ez a csók segítette őt a tanulás nehézségeiben, ez adott erőt

regi félénksége leküzdéséhez. Ez a meleg csók tette Jánoskát az osztály első tanulóivá, szomorú atyja büszkeségévé.

Vida Mária

Mlincsek János. A szorgalmas megfejtésért — nyerésen kívül egy könyv áll rendelkezésére nálunk. Bármikor elviheti. Szív. üdv. — **Póth Klári.** A rejtvényeket, édes Klárikám, magadnak kell megfejteni, mert édes anyádnak amúgy is sok kis és nagy fejtörőt ad fel az élet. Úgyes kisleány vagy te, nincs előtted nehéz, megfejthetetlen fejtörő. Azt nagyon okosan írtad, hogy fő a tanulás. Először tanulj és ha már a leckét tudod, jöhet a Kis Dunántúl. Szeretettel köszöntlek. — **Németh Mária.** Ha mindeztideig csakugyan nem vagy a gárdában, úgy kedden délután szívesen látlak és beírom nevedet a gárda nagy könyvébe. A rejtvényeket helyesen fejtetted meg. Arra volnék még kíváncsi, hogy megy a tanulás? Erről hűségesen referálj majd, ha bejössz. — **Szabó Rózsi.** Készségesen elismerem, hogy a rejtvényeket már több ízben helyesen megfejtetted, de azt is kénytelen vagyok közölni, hogy levélkéid állandóan hemzsegnék az íráshibától. Köszünk hát alku, ha egyszer hibátlan levelet írsz, megígérem, hogy egy szép könyvet kapsz ajándékba. Nos, áll az alku? — **Hazai gárdista, Budapest.** Kicsi leányom én is mindig a legnagyobb szeretettel gondolok rád. Hálaosan köszönöm a megemlékezést és jutalmul kapsz egy csomag cukrot, ha megint találkozunk. — **Svarda Gyula.** Drága Gyuluskám, nagy örömmel fogadtam szép képes lapodat és ézenel nyugtázom, hogy a rejtvényeket ügyesen fejtetted meg. Ha valamelyik nap ráérő idő lesz, szívesen látlak és választhatasz egy szép könyvet.

Szeretettel köszöntlek. — **Törtelnyé Papp Ilus, Hird.** A sakkjáték bármikor rendelkezésére áll a szerkesztőségben. — **Krausz Rezső.** Úgyes fiú vagy Rezső és ezúttal is külön megdicsérlek. — **Schnell László.** Ird meg Laci fiam, hogy hányadik osztályba jársz. Ezt azért szeretném tudni, mert, ha csak az elsőbe jársz, akkor jutalmat akarok adni levélkedéért. Szervusz. — **Gelencsér László.** Laci fiam, jöjj be kedden délután és megkapod a lábbelit. De a tanító bácsitól okvetlen hozz magaddal igazolványt, mert és nem ismerem helyzetedet. Ha minden úgy van, ahogy írod, akkor ruhát is kapsz. Meg kell azonban ígérem, hogy az ajándékok ellenértékéért mindig jó leszel és szorgalmasan tanulsz. — **Tóth Mária.** Nem úgy verik ám a cigányt, Mariskám. Először szerezd meg a kitűnő bizonyítványt és csak aztán kapod meg a jutalmkönyvet, mert nekem már sok be nem váltott ígérettel volt találkozásom. Szervusz! — **Milos Emil, Szabolcbányatelep.** Drága kis levélkedésre sok mindent szeretnék válaszolni. Mégis elsőnek azt üzenem, hogy meleg szeretettel felveszlek a gárdába és megkapod a jelvényt, meg az igazolványt. Kitűnő bizonyítványodért külön jutalmat kapsz. Viszont kívánok igen boldog újévvel! Többet élőszóval, ha majd szemtől-szembe állunk.

Szerkeszti: GÉZA BÁCSI.

Duzzognak a gyerekek

Írta: Géza bácsi.

Vasárnap délutánonként nagy öröm van a háznál. A gyerekek délelőtt legyűrük a másnapi leckét és joguk van egész délután játszani. Rendszerint átjönnek a kis unokatestvérek és órákon át csak úgy zeng a szoba a vidám kacagástól. Mintha országos vásár volna, olyan a hangzavar. Egyszerre mind a négyen kérdeznak és ugyanannyian válaszolnak. Jömagam, a másik szobában olvasgatok, vagy iparkodom rést ütni a boldog ebédutáni álom paradicsomkertjének kapuján, hogy azon át bejuthassak. Egyik se sikerül. Sokszor eltűnök, hogy is tud négy gyerek akkora zivajjt csapni, mintha zsvívásár volna. Amint egyszer éppen elögtam-mögtam ezen a fogas kérdésen, hirtelen süket csend lett odakint.

— Mi az, mi történt?

Hallgatóztam. Semmi zaj.

— Úgy látszik észbe kaptak a gyerekek, hogy a másik szobában aludni szeretnének és megemberelik magukat a lurkók. Csendben maradnak. Megelégedetten nyújtóztam el a szelnon és gondolatban megígértem, hogy ha felkelek, cukrot osztok szét a gyerekek között, amiért ilyen tapintatosak.

El is szenderedtem. De, és ezt komolyan mondom, — alig tíz perc múlva felriadtam a nagy csendre.

— Még mindig halálos csend! Vajjon mi történhetett? Miért hallgatnak ilyen állhatatosan a gyerekek? Lábujjhegyen az ajtóhoz lopóztam és kikémleltem. Hát uramfia! A négy lurkó hát-

tal ült egymásnak és komor arccal figyelt egy fix pontra. Uramisten! Mi történt itt? Rájuk szóltam.

— Mi történt gyerekek?

Semmi válasz.

— Ti talán duzzogtok? No, majd mindjárt hozom a porolót.

Egyszerre felelt mind a három.

— Mert a Sári...

— Mert a Mancsi...

— Mert ... a Klári...

— Mert a Jolánka...

Helyén voltam.

— Hát ti csakugyan duzzogtok? No, várjatok csak!

Már éppen az apai szigort akartam érvényesíteni, amikor az eszembe villant valami: hogy de jó volna legalább csendben egy felőrácskát szundítani! Pompás ötletem támadt. Rájuk szóltam:

— Gyerekek, kaptok fejenként tíz fillért, ha még egy félórát duzzogtok...

A nyomortanyán

Írta: K. Szontay Olga.

Galló Péter azt se tudta megmondani hány gyermeke van. Úgy nőttek azok ki a földből, mint a fűszál. Még ha valaki kérdezte volna tőle, hogy melyiknek mi a neve; gondolkodás nélkül meg se tudta volna mondani.

A kicsinyek ott csipogtak körülötte: mint az éhezre verebek. Most is fáradtan, verejtékes arccal lépett be a szobába. Sötét este volt már s gyermekeit a világítás hiányában nem is láthatta, csupán hangos beszélgetésük ütötte meg fülét amint belépett.

— Mit hoztál papa? — kérdezték az apróságok kórusban s körülfogták, ellepték mind; mint a virágot a méhek. Mindegyikhez volt egy-egy jó szava. Megostromolták zsebeit, kutattak benne: nem találnak-e valamit, talán egy darabka száraz kenyert, mert annak is örülnének...

— Feküdjetek le gyerekek —

szólt — nem hoztam semmit. Egész nap járkáltam munka után, de ismét nem kaptam. Hol van anyátok?...

— Már kora reggel elment — felelte a 6 éves Jóska gyerek — és azóta nem láttuk.

— No majd hazatalál! Menjete aludni! Legalább ellej-titek, hogy éhesek vagytok.

A gyerekek szótlanul bújtak be ágyukba és nemsokára egészséges szuszogás verte fel a kis szoba csendjét...

— Szegény kicsinyeim! Mire is születtetek ti a világra? Itt van a két izmos karom és tétlenül, dolog nélkül kell pihentennem! Pedig, ha kellene a földet is túrnám az orrommal, csak tudnék kis pénzt keresni, hogy az én gyermekeimnek legalább a száraz kenyeret tudnám megszerezni. Én még csak birom valahogy, de az apró gyermekeim! Akárhoza megyek munkáért mindenütt azzal küldenek